

Novi grobovi

JOSEPH POLANC

V petek popoldne ob 2.40 uri je nagloma preminil v Emergency Clinic bolnišnici Joseph Polanc, star 65 let, stanujoč na 14022 Jenne Ave. Doma je bil iz vasi Medvode na Gorenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Bil je član društva Blejsko jezero, št. 27 SDZ, in društva Lunder Adamič, št. 28 SNPJ. Tukaj zapuša žalujočo soprogo Uršulo, rojeno Jurjevčič, tri sinove: Josepha, Johna in Vincenta, hčer Mrs. Louise Zagore in vnuke. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 8.45 uri iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na Calvary pokopališče.

MARY PUGEL

V Glenview bolnišnici je v soboto popoldne preminila Mary Pugel, rojena Rigler, stara 65 let. Stanovale je pri hčeri Mrs. Evelyn Pirosko na 18907 Kildeer Ave. Doma je bila iz Ribnice na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 47 leti. Bila je članica društva sv. Cirila in Metoda, št. 191 KSKJ, ter združnice št. 14 SZZ. Tukaj zapuša štiri hčere: Mrs. Mary Setina, Mrs. Pauline Korosec, Mrs. Evelyn Pirosko in Mrs. Dorothy Chapic, tri sinove: Franka, Alberta in Andrew, ter brata Louis v Leadville, Colo. Soprog John je umrl leta 1934. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8.45 uri iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9.30 uri in nato na Calvary pokopališče.

BARBARA KRONITZ

Po kratki bolezni je umrla Barbara Kronitz, Slovenka iz Velikih poljan v Prekmurju. Stara je bila 52 let in je stanovala na 1626 E. 33 St. Zapuša soproga Johna, doma iz istega kraja, tri sinove in tri hčere: Josepha, Mrs. Anna Stenish, Mrs. Mary Lepp, Barbara, Mike in John. Pogreb se je vršil danes zjutraj ob devetih iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Petra in nato na Calvary pokopališče.

Hčerka umrla

Staršem Frank in Julia Spirčič, 1142 Addison Rd., je umrla hčerka Mary, stara dva in pol dneva. Dekliško ime matere je bilo Novak. Pogreb se bo vršil jutri popoldne ob dveh in Grdinovega pogrebnega zavoda.

Novorojenka umrla

Staršem Calvin in Josephine Reichenbock, 1262 E. 58 St., je umrla hčerka-novorojenka. Dekliško ime matere je bilo Laurich. Pogreb se je vršil v soboto popoldne pod vodstvom Grdinovega pogrebnega zavoda.

Za otroško bolnišnico

Pri podružnici št. 39 SANSa sta darovala Joe in Nežika Kalan \$10 za otroško bolnišnico mesto venca za pokojno Mrs. Terezijo Zele.

V isti namen sta v našem uradu darovala \$5 Mr. in Mrs. Lawrence Hrvatin, 798 E. 99 St., mesto venca v zadnji spomin Mrs. Terezije Zele. Prispevateljem se izreka najlepša hvala!

Poslopje kluba zgorelo

V soboto zgodaj zjutraj je nastal ogenj v poslopju Cranwood kluba v Garfield Heights na 11405 Broadway. Spodnji prostori kluba so skoro popolnoma uničeni. Škoda se ceni okrog \$25,000.

WALLACE JE V CLEVELANDU ŠE ENKRAT POUKARIL SVOJO ODLOČNOST V BORBI ZA MIR

V petek zvečer 2. maja je Henry A. Wallace imel v clevelandskem Music Hallu svoj prvi javni govor po vrnitvi iz Evrope. Po proračunu časnika je prišlo poslušat 3,000 Clevelandčanov, toda čez 1,000 ljudi ni moglo v dvorano, ker so vstopnice bile že razprodane v predprodaji.

Množica je Wallacea navdušeno pozdravila in ponovno prekinila njegov govor z odobravanjem.

Wallace je ostro napadel Trumanovo doktrino, John Foster Dullesa, ameriškega svetnika na konferenci v Moskvi, James Burnhama, profesorja iz New Yorka, ki je predlagal ameriško politiko svetovnega imperializma, ter urednika revije "Time", Henry R. Lucea.

Wallacea je Clevelandčanom predstavil odvetnik Marvin C. Harrison, predsednik lokalnega odbora državljanov. Govor Harrisona je bil večkrat prekinjen s ploskanjem.

Sovražniki miru

Wallace je med ostalim rekel, da ni bilo nobenih znakov, da se sodelovanje z Rusijo brezuspešno in da so ljudje, ki odprto delajo za prelom z Rusijo, sovražniki miru.

Omenil je tudi napade, ki so se vršili na njega zaradi govorov, ki jih je imel v Evropi, in v katerih je zagovarjal "idejo za en svet in svobodno obveščanje med navadnim ljudstvom sveta."

"Ni nobene tuje zemlje v 'enem svetu', za katerim stremimo", je rekel Wallace. Poudaril je ponovno, da se bo boril za mir, dokler ne bo mir brezupno izgubljen ali pa končno dosežen. "Največja debata v zgodovini Amerike se je sedaj pričela. Vprašanje je, da li se bo veliko silo Amerike uporabilo kot grožnjo, da se vlade v skoro vseh državah prisilijo, da se prilagodijo našemu standardu ali pa, da se našo moč uporabi kot dobrodelno zdravilo, za katerega nam bodo vsi narodi večno hvaležni."

"Samo ena država na svetu poseduje vire, da razbije zastoj med državami in da v svetu prične s kooperativnim programom obnove. Edino Amerika lahko preskrbi gnojilo, poljedelsko orodje in stroje, orodje za stroje in potrebščine za železniške proge, pristanišča in ceste, tako, da si potem vsaka država lahko dvigne standard življenja."

Rekel je, da bi bila takšna rešitev mogla biti rešitev zastaja na konferenci v Moskvi glede ruskih zahtev, da Nemčija plača reparacije. Wallace računa, da bi obnova v svetu stala čez 50,000,000,000 v teku petih let in da bi večina blaga prišla iz Zedinjenih držav.

"Po vojni smo pričeli z obnovo sveta, toda pri prvih znakih konflikta smo delali, da poglabimo razdor, namesto da bi podvojili sile za ustvarjanje enotnosti v svetu. Trumanova doktrina je udarila uradni pečat na razdvojeni svet."

V Evropi se bojijo Amerike

Wallace je rekel, da je delavcem in ljudstvu, ki se je pod okupirano Evropo borilo proti nacistom, Trumanova doktrina prikazala Ameriko kot negativno državo, katere se je bati.

"Če bomo nadaljevali s tem

programom za podpiranje reakcionarcev na vsaki meji Sovjetske zveze, bo to stalo mnogo milijonov dolarjev in končni rezultat bo vojna."

Wallace je poudaril, da mnogi voditelji, s katerimi je v Evropi imel pogovore verujejo, da je edini učinkovit odgovor komunizmu: "demokracija na delu." Edini način, s katerim lahko pobijete kako idejo je, da jo pokazete, da imate boljšo idejo."

"Nobena ideja se ne da ustaviti s silo. Hitler je to poskušal, toda bolj kot je poskušal, bolj odločno je ljudstvo postajalo pri odporu. Mi bomo istotako povzročili uporno gibanje, če bomo nadaljevali s sedanjo taktiko."

Wallace je dalje rekel, da bi sovjetska vlada lahko trdila, da je ona vztrajala pri ustvarjanju Nemčije, ki bi bila politično nemogoča prirediti z vojnami, dočim sta Amerika in Anglija skozi podpiranje decentralizacije pod reakcionarnimi režimi in povotno ponovne ustanovitve svobodnega podjetništva, večkrat pod ljudmi, ki so simpatizirali s fašizmom, delale, da se ustvari osnovni pogoji za rast agresivnega nacionalizma v Nemčiji.

"Vse to ne utegne biti res", je rekel Wallace, "ampak Rusija ima dosti podlage za podprtje takih argumentov."

**PODTALNI JUDI
OSVOBODILI IZ ZAPORA
251 JETNIKOV**

JERUZALEM, 4. maja — Podtalni judovski borci so danes podrli zid starega zapora v Acre in osvobodili 251 jetnikov, Judov in Arabcev. Veruje se, da je to največji masni beg iz zapora v celi zgodovini sedanjih časov.

Ob priliki napada na jetnišnice je bilo ubitih 10 oseb. V drugih krajih Palestine pa je bilo v teku spopadov med Angličani in Judi ubitih najmanj pet oseb.

V velikemu zaporu pri Acre se je nahajal zaprt član judovskega podtalnega gibanja Dov Bela Gruner in je v tem zaporu bil skupaj s tremi tovariši usmrčen. Stari zapor pri Acre ima za seboj dolgo zgodovino. Se za čas Križarske vojne je služil kot dvorec.

**Stavka voznikov
ustavila vse selitve**

V soboto je v Clevelandu šlo na stavko 400 voznikov in drugih delavcev, ki so zaposleni pri tvrdkah, ki se bavijo s selitvami. Delavci, ki pripadajo uniji AFL, zahtevajo garancijo za 8 ur dela na dan. Dokler se stavka ne izravna, so vse selitve ustavljene.

Pozdravi

Mr. Victor Wood iz Pasnow Ave. se nahaja v Virginia Beach, Va., in sicer v hotelu The Cavalier, odkoder pozdravlja vse prijatelje in znance. Piše, da je tamkaj zelo lepa narava in da je vse v cvetju, ter da se ima dobro. Tamkaj opravlja službo šoferja.

**Komunisti izobčeni
iz francoske vlade**

V parlamentu je vlada Ramadierja dobila zaupnico; vlada je bila že blizu padca

PARIZ, 4. maja — Koalicijska vlada premierja Paul Ramadierja, ki je bila sestavljena pred tremi meseci, je danes v parlamentu dobila zaupnico s odnosom skupnih glasov 2 proti 1. Kot posledica so vsi komunistični ministri, ki so se nahajali v opoziciji proti Ramadierju, bili prisiljeni odstopiti.

Komunisti, ki so odstopili, so: podpredsednik vlade Maurice Thorez, minister nacionalne obrambe Francois Billoux, minister za obnovo Charles Tillon, minister dela Ambroise Croizat in minister javnega zdravja Georges Marrane. Na njih mesta so začasno imenovani ministri, ki pripadajo socialistični in republikanski stranki.

Do razkola med vlado in komunisti je prišlo v zvezi z vprašanjem zamrzovanja delavskih plač.

Vlada premierja Ramadierja se je nahajala tik pred padcem, ko je direktor socialistične stranke s 12 glasov proti 9 volil za Ramadierjevo ostayko. Šele pozneje, po prizadevanju Leona Bluma, je legislativna grupa stranke volila s 56 proti 9 glasovom za podpiranje Ramadierja. Baje je ob tej priliki Leon Blum zahteval, da se komuniste izključi iz vlade.

**Protestna stavka
v Italiji**

RIM, 3. maja. — Danes se je širom Italije vršila kratka generalna stavka, ker so bile prvomajske parade delavcev in kmetov na Siciliji napadene iz zasede in ker se je nanje streljalo s strojnimi. Po vseh velikih mestih so se vršili tudi protestni shodi.

Splošna delavska konfederacija je v Rimu oklicala poldnevno stavko vseh delavcev z izjemo onih, ki so zaposleni pri javnih napravah. Za ponedeljek pa je oklicana stavka vladnih uslužbencev in vršil se bo še en velik protestni shod.

Dr. Opaskar na konvenciji

Dr. Vincent Opaskar, zobozdravnik na 6402 St. Clair Ave., sporoča, da bo njegov urad zaprt danes, jutri in v sredo, ko se bo nahajal na zobozdravniški konvenciji, ki je v teku te dni. V svojem uradu bo zopet ordiniral v četrtek.

Himen

V soboto sta se poročila Mr. Stanley Hribar, sin Mr. in Mrs. Michael Hribar iz 889 E. 137 St. in Miss Theresa Vienna iz Shaker Hgts. Poroka se je vršila v cerkvi sv. Cecilije, poročna slavnost pa zvečer v CIO dvorani na Walnut Ave. Novorojenca sta se podala na poročno potovanje v New York. Čestitamo!

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri Mr. in Mrs. Anton Zakrajšek, 15708 Calcutta Ave., in pustile v spomin zalo hčerkico, ki je tehtala osem funtov. Mati, katere deklško ime je bilo Mary Fortuna, in dete se nahajata v Booth Memorial bolnišnici. Tako je postal Mr. Frank Fortuna iz Calcutta Ave. stari oče. Čestitamo!

Stalin ne želi vojne, temveč je za sodelovanje z Zedinjenimi državami

Kratke vesti

**PET NACISTOV
OBESENIH**

BERLIN, 3. maja. — Danes je bilo obešenih pet Nemcev, ki so bili obsojeni radi vojnih zločinov v koncentracijskem taborišču v Ravensbruecku. Pod isto obtožbo so bile včeraj obešene tri ženske, v Hemelinu pa je umrlo na vislicah pet drugih vojnih kriminalcev.

**MATI POSTALA ŽRTEV
BRUTALNEGA UMORA**

LOS ANGELES, 4. maja. — V nekem tukajšnjem parku je bila najdena umorjena 36-letna Mrs. Dorothy Montgomery, ki je bila očividno napadena in posiljena, ko je šla čakat svojo 15-letno hčerko, ki se je nahajala v parku na igrišču. To je že tretji sličen umor v zadnjem času v tem mestu, čigar žrtve so mlade ženske.

**ANTI-SEMITIZEM SE
VEDNO MOČAN V NEMČIJI**

BERLIN, 3. maja. — Uradno se poroča, da je anketa v ameriški okupacijski zoni Nemčije odkrila, da ima 39 odstotkov prebivalcev plemenske predsodke proti Judom.

**DVA TISOČ JUDOV ŽELI IZ
EVROPE V PALESTINO**

MITTENWALD, 4. maja. — Okrog dva tisoč Judov, ki so proslavili drugo obletnico svoje osvoboditve izpod nacističnega terorja, je danes demonstriralo in zahtevalo, da se jim dovoli emigracija v Palestino.

Svoj shod so Judje priredili 100 čevljev od nemško-avstrijske meje. Ameriške čete so ob meji tvorile močan kordon, da preprečijo beg Judov v Avstrijo.

**MARSHALL APELIRA ZA
POMOČ DRŽAVNIM
RA-DIO ODDAJAM**

WASHINGTON, 4. maja — Državni tajnik George C. Marshall je na podlagi poslednjih poročil, da utegnejo radio oddaje za tuje države biti zaradi pomanjkanja budžeta ukinjene, apeliral na kongresne voditelje, da se bori jo za ohranitev teh radio oddaj.

V tem cilju je sklicana posebna konferenca, ki bo obravnavala to vprašanje. V kongresu se sedaj nahaja predlog vlade, da se te radio programe, ki so znani pod imenom "Voice of America," vzame iz rok državnega oddelka in izroči javni korporaciji, ki jo bo delno financirala vlada.

**V NEW YORKU IN ILLINOISU
TELEFONSKA STAVKA
KONČANA?**

WASHINGTON, 4. maja — Formalno sprejetje zvišanja plač za \$4 utegne končati stavko telefonskih delavcev v New Yorku in Illinoisu. Baje se bodo stavkarji vrnili na delo jutri.

Vlada je svetovala osnovno zvišanje plač za \$4.50 z ostalimi koncesijami za delavce pri dolgih zvezah. Unija telefonskih delavcev je sprejela vladni načrt, toda American Telephone & Telegraph Co. ga je zavrgla.

Dve od treh unij v Illinoisu so ratificirale sporazum, ki sloni na zvišanju plač za \$4 in so pristale, da se jutri vrnejo na delo, toda tretja unija je predlog zavrgla.

**Harold E. Stassen obelodanil
zapisnik o pogovorih, ki jih
je imel s Stalinom 9. aprila**

WASHINGTON, 3. maja — Generalisimo Stalin je bivšemu guvernerju Minnesote in republikanskemu predsedniškemu kandidatu Haroldu E. Stassenu povedal, da različni ekonomski sistemi Rusije in Zedinjenih držav lahko v harmoniji obstojajo eden poleg drugega, če obstoja želja za sodelovanje.

V pogovorih, ki jih je imel s Stassenom, je Stalin tudi poudaril, da Sovjetska zveza "želi sodelovati in da ne želi vojne proti Zedinjenim državam."

Stassen je celotni zapisnik o svojih pogovorih s Stalinom obelodanil nocoj in sicer s Stalinovim osebnim pristankom. (Zapisnik o teh razgovorih bomo prišli priobčevati v "Enakopravnosti" jutri. Op. ured.)

**Sovjetski glavar pravi,
da ni propagandist**

Med ostalim je Stalin rekel, da on ni kakšen propagandist, ampak le poslojni človek.

Pogovori so obravnavali razna vprašanja, po večini ekonomskega značaja. Stalin upa, da bo prišlo navzlic vsem nesoglasjem do sporazuma glede atomske energije in je izrazil svoje pričanje, da bo uporaba atomske energije v vojne namene prepovedana.

Stalin je poudaril, da sodelovanje med narodi ne sloni na podobnosti sistemov, ampak na želji za sodelovanjem.

"Ali je Sovjetska zveza mogla sodelovati z Nemčijo?"

"Da. Sovjetska zveza je mogla sodelovati z Nemčijo, toda Nemci niso želeli sodelovati. Če ena stran ne želi sodelovati, posledično bodo konflikti in vojna," je rekel Stalin.

V enem delu pogovorov je Stalin omenil ugodno zemljepisno lego Zedinjenih držav, ki so v teku zadnjih 60 let porazile svoje sovražnike na tujem ozemlju.

"Stvari ne stojijo slabo za Zedinjene države," je rekel Stalin.

"Amerika je zavarovana z dvema oceanoma. Na severu je šibka Kanada, na jugu je slabotna država Mehika in tako vam se ni treba bati."

**Zgodovina bo povedala,
kateri sistem je boljši**

V diskuzijah, ki so se vodile glede raznih sistemov, je Stalin rekel:

"Pustimo medsebojno kritiziranje naših sistemov. Vsak ima pravico, da sledi sistemu, katerega želi ohraniti. Kateri je boljši, bo povedala zgodovina. Mi moramo pričeti pri zgodovinskemu dejstvu, da sta tu dva sistema, katere je ljudstvo odobrilo. Samo na tej podlagi je sodelovanje mogoče."

Stassen je izjavil, da je revija "Ladies Home Journal" krila vse stroške v zvezi z njegovim potovanjem po Evropi in Rusiji. Za to žensko revijo bo Stassen napisal tri članke.

**Klub društev SDD na
na Recher Ave.**

Nocoj točno ob polosmih se vrši seja Kluba društev Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Prosi se vse zastopnike, da se gotovo udeležijo, ker je več važnih stvari za rešiti.

**800 kaznjencev
vprizorilo punt v
zvezni jetnišnici**

FT. LEAVENWORTH, Kans. 3. maja. — V disciplinarnem oddelku tukajšnje zvezne jetnišnice je izbruhnil punt, tekom katerega so se skozi vso noč vršili boji med jetniki in stražniki. En kaznjencev je bil ubit, sedem pa je bilo ranjenih.

Poklicana je bila armada, ki je ukrotila 250 izmed 800 razgrajajočih jetnikov z uporabo solzavilnih bomb. Malo pred poldnem so armadni viri poročali, da imajo položaj pod kontrolo.

Kakor se poroča, so nemiri izbruhnili kot protest proti nedavni odredbi, da bodo beli in zamorski jetniki, ki se nahajajo v disciplinarnem oddelku jetnišnice, poslej jedli skupaj.

Predno je upor polegel se je dalo zagotovilo, da bodo beli in črni kaznjenci poslej jedli ločeno.

**TRDI, DA SO VOJAKI
BILI V PRVOMAJSKI
PARADI V NEW YORKU**

WASHINGTON, 3. maja. — Republikanski kongresnik J. Parnell Thomas iz New Jersey, ki je predsednik odbora za nemariške aktivnosti, je danes izjavil, da se je več armadnih ljudi udeležilo "izdajniške demonstracije", s tem, da so karali v "komunistični prvomajski paradi", ki se je vršila v New Yorku.

Thomas je rekel, da bo vojnega tajnika Pattersona pozval, da prizadete častnike postavi na zagovor pred vojaško sodišče, rezervne častnike in druge, "ki so karakali pod zastavo komunistične stranke," pa da se izobči.

Republikanski kongresnik je izjavil, da imata razpolago fotografije, na podlagi katerih se lahko dožene identiteto prizadetih.

(Armadne regulacije dopuščajo veteranom, da nosijo uniforme 30 dni po odpustu, pozneje pa za udeležbo pri priredbah, ki se nahajajo pod pokroviteljstvom veteranov. Veterani, ki so člani organizirane armadne rezerve, smejo nositi uniforme za vojaške namene.)

Vojni tajnik je na Thomasovo obtožbo odgovoril, da je gen. Hodges pričel preiskavo, ki je dognala, da ni nobeden, ki se je udeležil prvomajske parade v uniformi v sedanjem času član armade ali kakkega njenega civilnega oddelka.

Odpotoval v Avstralijo

V Avstralijo je odpotoval J. F. Lineoln, predsednik Lincoln Electric Co. v Clevelandu, ki ima podružnico v mestu Sidney.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
1231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske dražve):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

Ethin Kristan:

PRED KONVENCIJO

Če bi kdo dejal, da so sedanji časi nenavadno resni, ne bi povedal nič originalnega in nič novega. In vendar se mora to neveselo dejstvo poudarjati in znova poudarjati, da se zdravimo zaspenci, da se ohrabrimo omahljivci in spoznajo silno nevarnost, katere ne more odvrniti nihče drugi kot zavedne ljudske mase. Resnica je, da se nekoliko posameznikov močnega uma in silne volje sijajno bojuje proti mogočnemu navalu reakcije, toda tudi najbolj zaverovani individualist mora razumeti, da ne more niti največji genij sam premagati organiziranih napadov na ljudske pravice.

Temna reakcija se pač moti, če misli, da more končna zmaga biti njena. Če bi njeni gromovniki in podpihivalci nekoliko bolj pazljivo in brez domišljavosti prelistali zgodovino, bi morali v njej čitati, da velja zakon evolucije za človeško družbo prav tako kakor za rastlinstvo, za živalstvo, za našo zemljo in za vse svetove vesoljstva, a ker je to zakon narave, ga nobena človeška sila ne more premagati. Če ne bi bilo tako, bi se danes živeli v skalnih votlinah in ostali divjaki, dokler ne bi poginili kakor tiste orjaške živali, ki se niso mogle prilagoditi pogojem razvoja. Mogotci, ki se danes obešajo na kazala ure in skušajo pomakniti čas nazaj, se motijo tudi v tem, ko si domišljajo, da počenjajo, česar drugi še niso storili, ali pa vsaj, da so bolj "brihtni" nazadnjaki kot so bili vsi drugi pred njimi. Take samoljubne fantazije so nevarne kot sta izkusila Mussolini in Hitler, ki sta oba verjela, da lahko izvršita, kar se še nobenemu avtokratu ni posrečilo. Socialna reakcija je tako stara kakor človeška družba in njene metode so v glavnem vedno enake; nič genialne iznajdljivosti ni v njenih sedanjih intrighih.

Toda četudi reakcija ni nikdar trajno zmagala in ni mogla ustaviti napredka, je vendar prizadela ogromno škodo, katero so vselej trpeli izkoriščani sloji družbe. Tudi sedaj je to vse, kar more doseči, z edino razliko, da bi, če se njeni manevri ne preprečijo, ta škoda lahko dosegla proporcije kakor še nikdar prej. In če bi se zgodilo to, kar njeni najljutejši in najbolj nepremišljeni, hujskači glasno pridigajo in njeni potuhnjenci v svojih srcih goreče žele, namreč novo vojno, bi lahko na Molohovem oltarju padlo, ne na milijone, temveč na milijarde človeških bitij in opustošenje po vsem svetu bi lahko bilo tako ogromno, da cele generacije ne bi mogle pospraviti razvalin.

Ta nevarnost nikakor ni domišljena, kajti kadar je napetost tako velika kakor sedaj, zadostuje najmanjša iskra, da se vname največji požar. To ne pomeni, da je nova vojna neizogibna, pač pa da je potreba čuječnosti veliko večja kot se sanja tistim, ki se igrajo z ognjem in niti ne vedo, kaj se lahko izcimi iz njihove igre. In nikakor ni dovolj, da stoji na straži nekoliko voditeljev. Če je kdaj čas, da se mora slišati glas ljudskih množic, ki bi v slučaju katastrofe plačale največjo ceno, je tak čas prav sedaj.

Reakcija se izraža v zunanji, pa tudi v domači politiki. To je bilo pač vedno tako, ker je eno brez drugega nemogoče. Moderni fevdalci, ki so neprimerno bolj mogočni od srednjeveških grofov in baronov, se ne morejo zadovoljiti z domačim izkoriščanjem, dokler vidijo po vsem svetu prilike za profitarstvo. Odtod prihajajo njihovi kliči po "svobodi," katero pač tolmačijo na svoj način. Če se hoče kakšna doslej več ali manj kolonialna dežela postaviti na svoje noge in ohraniti svoja prirodna bogastva za korist svojega lastnega naroda, je to kršenje svobode tujih gospodarskih močetev in taki deželi je treba nagajati na vse mogoče načine, eventualno tudi s pretnjo stradanja, v nadi, da se bo "iztreznila" in kapitulirala. Po teh načelih se mora ravnati zunanja politika in kakor vidimo, razume prav dobro interese "svobodnega podjetništva." Toda kakšno korist imajo široki ljudski sloji od tega? Velekapitalisti, ki žele dobičkanosne koncesije v tujini, recimo na Balkanu, gotovo ne nameravajo plačevati tam boljše mezde kot doma. Ceneno delo je glavni pogoj velikih dobičkov in če teh ni, umrje zanimanje za "podvig zaostalih dežel" čez noč. Zunanja politika mora torej skrbeti, da dobe dobrodelniki teh inferiornih ljudstev—te frazeologije niso imeli samo nacisti v svojih glavah—pogoje, ki jim zajamčijo zaželjene profite. Če se more, na primer, postaviti na čelo kraljiček, ki bo hvaležen za protekcijo, brez katere bi nje-

Ustanovitev zavoda za industrijska raziskovanja

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Z nedavno odločbo ministra za industrijo in rudarstvo ljudske republike Slovenije tovariša Franca Leškovića je bil v Ljubljani ustanovljen Zavod za industrijska raziskovanja ministrstva za industrijo in rudarstvo. Ta zavod, čigar naloge so zelo obširne, bo ogromno pripomogel k razvoju in napredku industrije v naši ljudski republiki. Minister za industrijo in rudarstvo je izdal tudi že pravilnik o organizaciji dela te državne ustanove.

Novi zavod bo proučeval vsa vprašanja, ki se tičejo razvoja in napredka industrije, raziskoval bo surovine, polizdelke, izdelke in odpadke industrije, bodisi neposredno ali posredno v laboratorijih podjetij in ustanov. Na podlagi dobljenih rezultatov pa bo predlagal izboljšanje glede proizvodnje ali kakovosti izdelkov ali pa bo predlagal proizvodno novih izdelkov. Zavod bo posvetovalni organ ministrstva in pripadajočih podjetij in ustanov. Nadziral in usmerjal bo delo v vseh laboratorijskih industrijskih podjetjih, za lastna raziskovanja pa bo imel zaenkrat na razpolago laboratorije v tovarni za predelavo tehničnih maslobov v Ljubljani, dokler ne bodo zgrajeni posebni zavodovi laboratoriji.

Preko zavoda bo tako ustvarjena delovna povezanost vseh laboratorijev podjetij in ustanov, ki bodo pošiljala zavodu poročila o svojem delu in bodo vrhu tega opravljala raziskovalna dela po nalogu zavoda, ki bo imel na razpolago tudi laboratorije univerze.

Zaenkrat bo v zavodu ustanovljenih pet oddelkov, in sicer: 1. oddelke za kemično industrijo z odseki za anorgansko in organsko kemijo; 2. oddelke za tekiščno industrijo s preizkuševališčem pri državni tekstilni šoli v Kranju; 3. oddelke za ko-

gova krona odrfčala, ker ga ljudstvo ne mara, je v tem že nekaj garancije, da se bodo koncesije izplačale. Morda ga bo treba tudi s silo vzdrževati na majavem prestolu, ampak tudi to se da izvršiti. Bajoneti so še vedno močnejši od ljudske pravice. Delavstvo v deželi kapitala pa nima nobenega razloga, da bi se veselilo takih rezultatov, ali pa da bi ostalo brezbrizno, kajti če začno milijarde v takih deželah producirati na debelo, lahko preplavijo tudi domači trg v ceneni izdelki in dokler imajo zakonodaje v rokah gospodarski mogotci, ne bodo uravnavali tarifne politike proti svojim interesom. A da se odvrne zanimanje delavstva od takih ciljev, je priporočljivo, zagnati doma kak trušč za zaglušnje ušes in zmedo mišljenja. Splošno je znano, da je število komunistov v Zedinjenih državah tako minimalno, da bi morali biti blazni, če bi mislili na kakšno nevarno akcijo. Saj niso njihovi kandidati še pri nobenih volitvah dosegli toliko glasov, da bi sploh mogli priti v poštev. Pa vendar je komunistem postal tako strašilo kot da bi bil vsak dan pričakovati njihov pohod v Washington. Možakarjem, ki najglasneje kriče, je vse to dobro znano in se v resnici nič ne boje "rdeče nevarnosti," toda to plašenje služi njihovim interesom in kadar gre za te, jim je vsako sredstvo dobrodošlo.

S tem se uspešno zakriva protidelavska politika, ki dejansko ni naperjena proti komunistom nič bolj kot proti tistim delavcem, ki redno glasujejo za demokratične ali republikanske kandidate. Gonja proti "zaprtim delavnicam," poskusi, ki gredo za tem, da se z zakoniti uniči pravica stavke, napadi na strokovne organizacije niso protikomunistični, temveč enostavno protidelavski, ampak z rdečo barvo mislijo, da se opraviči vsak reakcionarni naskok.

SANS ni nikakršna strankarska organizacija. Njegovi člani lahko glasujejo kakor jim vleva njihovo prepričanje. Toda ameriški Slovenci se po ogromni večini preživljajo z delom svojih rok in zato jim ne more biti vse eno, kaj se godi na polju, kjer gre za delavske pravice. Koncem maja se snide SANSova konvencija in teh vprašanj nikakor ne bo ne mogla, ne smela prezreti. Prav ti problemi ji dajejo posebno važnost in zato je potrebno, da bo članstvo čim najboljše zastopano in da pride njegovo mišljenje do pravega izraza.

Vsi tisti, ki žele, da se ohranijo težko pridobljene pravice delavskega ljudstva, morajo pomagati, da se čuje njihov glas in čim večja udeležba na konvenciji daje najboljše priliko za to.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

NAŠE LOVSTVO SE VKLJUČUJE V GOSPODARSKI NAČRT

Dne 23. julija 1946 je Prezidijski SNOS-a izdal začasni zakon o lovu, v smislu katerega je minister za kmetijstvo in gozdarstvo uredil Pravilnik za lovsko organizacijo. Poleg državnih in zadržnih lovišč pozna zakon tudi okrajna zakupna lovišča. Za vsako lovišče se v smislu določil zakona in Pravilnika ustanovi lovska družina, ki tvori osnovno enoto lovske organizacije v LR Sloveniji. Lovske družine so povezane po okrajnih lovskih svetih z Lovskim svetom LR Slovenije v eno celoto. Okrajna lovišča so bila oddana v zakup lovskim družinam lanske jeseni. Konec lanskega in začetek letošnjega leta so si družine posameznih okrajev izvolile okrajne lovske svete, v nedeljo 16. t. m. je bil zbor starih lovskih družin in predsednikov okrajnih lovskih svetov, kjer je bil izvoljen Lovski svet LR Slovenije. S tem je na novo izvedena lovska organizacija v naši ljudski republiki; ta je prevzela premoženje prejšnjih lovskih društev, ki so s tem prenehala obstojati. Nove lovske organizacije od lovskih društev preko okrajnih lovskih svetov v republikim lovskim svetom vred so pod kontrolo ljudske oblasti, so pa tudi za lovska vprašanja posvetovalni organi ljudske oblasti.

V LR Sloveniji je 520 okrajnih zakupnih lovišč, ki jih ima v zakupu isto število lovskih društev. Lovske družine so povezane v 25 okrajnih lovskih svetov, kajti Ljubljana-mesto in Ljubljana-okolica, Maribor-mesto in Maribor-okolica ter Celje-mesto in Celje-okolica tvorijo po en okrajni lovski svet. Na lovskem zboru LR Slovenije so bile zastopane 302 lovske družine in 23 okrajnih lovskih svetov, kot gosti pa so sodelovali lovci iz Slovenskega Primorja in Koroške, tako da se je zbralo na zboru skoraj 450 lovcov iz vseh krajev naše ljudske republike.

Kot že rečeno, ne nastopajo kot zakupniki lovišč posamezni gmočno dobro stoječi ljudje, temveč lovske kolektive — lovske družine. Vprašanja lovsstva rešujejo na družinskih posveth in pri okrajnih lovskih svetih. Ko so družine nastopile kot zakupniki, so ugotovile v loviščih precej žalostno stanje. Nekatere vrste divjadi se je razmnožilo preveč, druge pa je zelo malo. Tako je precej lisic, veliko divjih svinj, volkov, dočim je zajcev in srnjadi veliko manj, ponekod skoraj nič; ujed je zelo veliko, dočim fazana in jerebice v nekaterih loviščih sploh več ni.

Zaradi tega je začasni zakon o lovu proglasil divjad kot ljudsko dobro, ne pa kot last zemljiškega posestnika. Prav zaradi tega so si lovske organizacije zastavile kot prvo nalogo, da lovišča obnove na ta način, da iztrebijo škodljive, koristno divjad pa vzgajajo, da se razmnoži v taki meri, da bo v korist skupnemu gospodarstvu in da tako pride do izraza lov kot gospodarska panoga, ki bo postal del gospodarskega načrta po predpisih zakona o obče državnem gospodarskem načrtu in državnih organih za načrtovanje.

Naloga lovskih organizacij pa je, da se povežejo z ljudskimi oblastmi, da dajo pobudo za pravilno načrtno gospodarstvo in da ga roko v roki z ljudskimi oblastmi tudi kontrolirajo. Take naloge si je zastavil zbor lovcov prošle nedelje.

Zbor je vodil vršilec dolžnosti predsednika doseganje lovske organizacije, to je Zveze lovskih društev Slovenije, tovariš dr. Janko Lavrič. Zbor se je najprej spomnil tovarišev lovcov, ki so med vojno zamenjali

lovsko puško z vojaško karabinko ter padli za svobodo in boljše bodočnost našega naroda. Zbor je dalje pozdravil v svoji sredi lovske tovariše iz Slovenskega Primorja in Koroške, nakar je predsedujoči pozdravil zastopnika ministra za kmetijstvo in gozdarstvo tov. ing. Sušteršiča, dalje nestorja slovenskih lovcov, ki je predsednik Kinološke zveze Jugoslavije in mednarodne kinološke organizacije, tov. dr. Lovrenčiča. Zbor je postal brzojavne pozdrave svojemu lovskeemu tovarišu, voditelju Jugoslavije, maršalu Josipu Brozu-Titu, dalje ministru za kmetijstvo in gozdarstvo zvezne vlade tov. Vasi Čubriloviču. Glavni lovske zveze FLRJ in njenemu predsedniku tov. Velebitu. Pismene pozdrave pa je zbor poslal predsedniku vlade LRS tov. Mihi Marinku, ministru za kmetijstvo in gozdarstvo tov. ing. Josipu Levstiku ter lovskim združenjem v ostalih petih ljudskih republikah.

Zbor je sprejel Poslovnik za poslovanje Lovskega sveta LR Slovenije in proračun za tekoče leto. Iz proračuna razvidimo, da vsak član lovske organizacije dobiva strokovno glasilo "Lovci", da bo Lovski svet v teku letošnjega leta založil in izdal knjigo "Naši psi", ki jo piše tov. dr. Ivan Lovrenčič, knjigo "Naš fazan", ki jo piše tov. Alfonz Mrzlu in učbenik za lovce "Naš lov", ki ga pišejo najboljši lovske strokovnjaki.

Tik pred vojno je bivša Zveza lovskih društev v založbi Družbe sv. Mohorja izdala podobno knjigo "Naš lov". Zbor pa je ugotovil, da so nemški fašisti vslo zalogo te knjige leta 1941 v Celju javno zažgali, tako da je ta knjiga zelo redka in je potreba po izdaji nove nujna. Zbor je dalje pooblastil lovske svet LR Slovenije, da razpiše več nagrad za najboljša lovska literarna dela, tako da bo lovstvo obogatilo našo prosveto.

Zbor je dalje sklenil, da se vsak član za čas, ko izvršuje lov, zavaruje za vse nezdgo, ki bi mu nastale na lovu, pa tudi za jamstvo, ki bi nastalo drugim zaradi izvrševanja lova. Lovski svet je namreč sklenil pogodbo z državnim zavarovalnim zavodom za te vrste zavarovanje, saj je prispevek malekoben, komaj 13 din na leto. Lovski zbor je dale sklenil podpore za nabavo čistokrvnih lovskih psov ter pooblastil Lovski svet LR Slovenije, da posreduje pri oblasteh za znižanje pasjih taks za čistokrvne pse.

Vsak član, ki bo prejemal lovske glasilo, bo že s pristopom v lovske organizacije zavarovan, za kar bo plačeval letni prispevek 125 din za republikanski lovske svet, posebej pa še članarino okrajnemu lovskeemu svetu.

Lovski zbor je dalje sklenil obnovo v vseh loviščih tako, da se iztrebijo škodljive živali, pomnože pa koristne in da lovstvo odločno poseže v obče državni gospodarski načrt, v katerega je lovstvo vključeno.

Lovski zbor je še posebej pozval na tekmovanje za obnovo lova in izvajanje lovske-gospodarskega načrta ostala lovska združenja vseh petih ljudskih republik.

Izvedba teh sklepov je poverjena Izvršilnemu odboru Lovskega sveta LR Slovenije, ki je bil na zboru izvoljen in ki mu predseduje podpredsednik vlade in minister za gradnje tov. Ivan Maček, dočim so v širšem lovske svetu delegati vseh okrajnih lovskih svetov.

Duluth. — V Millerjevi bolnišnici se nahaja Barbara Matkovič, ki se je pred 50 leti naselila v Towerju, potem pa je v Gilbertu vodila trgovino. V bolnišnici St. Mary pa se nahaja Jos. Smolcer iz New Dulutha.

ŠKRAT

Iz navade

Priletel kmet je ležal na smrtni postelji. Pri umirajočem bolniku je bil samo njegov sin, kateremu je prihajalo nekam tesno, ker ni bilo nikogar drugega v pričo. Gre pred hišo in se ozira, a od nikoder ni nikogar. Ves nejevoljen vzkligne: "Oče umirajo, pa nobenega hudiča ni blizu!"

Lovci-novinec

A: No, kako je bilo včeraj na lovu? Ali si ustrelil veliko zajcev?

B: Ustrelil sem jih veliko, pa so se šmentili z bali strela in pobegnili. Enega sem zalezal, ko je sladko spal v gnezdu.

A: Temu si vendar upihnil luč življenja?

B: Tudi ne! Ko sem ustrelil, se je zbudil ter pokazal pete.

Nikdar v zadregi

Star lovec lovcu novincu: "Prej si vedno trdil, da ti puška ne nese prav: zdaj ko imaš novo pa zopet nič ne zadeneš!"

Novinec: "I kaj! Zdaj pa zajci ne teko prav!"

Dolenjec v Ameriki

Dolenjec, na glas, da rad veliko je, je dobil službo v Ameriki pri bogatem farmerju. Prvo jutro v novi službi je sedel pri zajtrku, farmer zraven njega pa se je čudil krepkemu Dolenjcu, kako je spravljal jed za jedjo pod streho svojega telesa. Ko je izpraznil še nekaj skled, odloži žlico. Farmer se hoče z njim nekoliko pošaliti in reče:

"Vidiš, ljubi moj! Danes greva prav daleč v gozd drevje sekati! Ker najbrž ne bo kosila, kaj, ko bi jedel že zdaj tudi za kosilo?" Dolenjec vzame zopet žlico v roke ter je dalje, kakor bi bil šele sedaj prisedel k mizi.

Ko čez nekaj časa vendarle odloži žlico ter si obriše usta, reče farmer:

"Ne vem, ali prideva k večerji domov, zakaj najina pot je dolga, delo pa potrebno! Kaj, ko bi tudi večerjo že zdaj poročil, potem pa sva brez skrbi!"

Dolenjec, ne bodi lep, vzame žlico ter je vesel dalje.

Ko vse poje, pravi farmer: "Tako ljubi moj! Zdaj greva pa na delo!" Dolenjec pa se mu šegavo namuzne in reče: "Kaj, na delo? Zdaj, ko sem poverčel? Pri nas doma je navada, da po večerji ne delamo več, in te lep navade se mislim držati tudi tukaj!"

Zbirka starega denarja

Dijak je pisal očetu: "Dragi oče, prosim Te pošlji mi 20 din, da si nakupim nekaj redkih starih denarjev, ker mislim napraviti veliko zbirko denarja iz starih časov. Tvoj sin Potratovič."

Oče je odpisal sinu: "Dragi sin! Da bi si ti napravil zbirko denarja, se mi zdi prav tako, kakor da bi si naš pes Sultan napravil zbirko mesenih klobas! Tvoj oče."

Sodobna

Oče svoji hčeri, došli iz višje dekliške šole: "A tako? Kaj vidiš? Ti kadiš cigarete?"

Hčerka: Vendar ne morete zahtevati od mene, da bi kadila pipo!"

Kdo nese jajca?

Učitelj: Dekle je nesla jajca na trg ter jih prodala po ... Zakaj se smeješ Pavla?"

Pavla: "Ker pri nas dekla ne nese jajec, ampak kure jih nesejo!"

Slovenski ameriški narodni svet

3424 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.

Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vršila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani širšega odbora:

CASTNI ČLANI:

Castni predsednik: LOUIS ADAMIC, Milford, N. J.
Castna podpredsednica: MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.
Castni član: DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

CLANI EKSEKUTIVE:

Predsednik: VTBIN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
1. podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.
2. podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois.

Tajnik: MIRKO G. KUHEL, 3424 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
Blagajnik: VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Zapisnikar: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

Clani:
LEO JURJOVEC, 1840 W. 22nd Pl., Chicago 3, Ill.
ANTON KRAPENC, 1636 W. 21st Pl., Chicago 3, Ill.
LEOPOLD KUSHLAN, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
DR. ANDREW FURLAN, 335 Burton Ave., Waukegan, Ill.
FRANK ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:

LOUIS ZELEDNIKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
JOSIE ZAKRAJSEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.
JOSEPH ZAVERNIK, 309 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:

ANTON DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.
JOSEPH F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.
JOHN TURK, 2026 Sheffield Ave., Chicago 14, Ill.
THERESA GERZEL, 334 Erie Ave., W. Aliquippa, Pa.
ANTON HORZEN, 1239 First St., La Salle, Ill.
ANTHONY JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.
REV. MATH KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.
FRANK KLUNE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.
HELENA KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
KATHERINE KRAINZ, 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
JOHN KVARTICH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.
JOHN POLLOCK, 24465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.
LUDVIK MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.
ANTOINETTE SIMCICH, 17410 Nottingham Rd., Cleveland 19, Ohio.
THERESA SPECK, 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.
VALENTINE STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
JOHN M. STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.
ANDREW VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.
ANTON ZBASNIK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.
JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

Drobne vesti iz Jugoslavije

Na pobudo oddelka za ljudsko izobraževanje pri prosvetnem ministrstvu Ljudske republike Srbije je bil ustanovljen potujoči kinematograf. Vsi brzovali na naših progah bodo imeli kinematografski vagon. Prometno ministrstvo je dalo oddelku za ljudsko izobraževanje 26 metrov dolg spalni vagon, ki je preurejen v kinematograf. V vagonu je 120 sedežev. Ta vagon je preuredil delovni kolektiv državne železniške delavnice v Smederevu.

Služatelji arhitektonskega odseka tehnične fakultete v Zagrebu so se obvezali, da bodo izdelali idejne osnutke in načrte za graditev postajnih poslopij in naprav na novi mladinski progi. Povabili so tudi svoje tovariše na tehničnih fakultetah v Ljubljani in Beogradu, naj bi sodelovali pri izdelavi teh osnutkov. Beograjski in ljubljanski visokošolci so sprejeli povabilo. Na novi progi bo 33 postaj in okrog 700 poslopij in naprav.

Na tekmovalne uslužbencev vseh poštarnih direktij vabijo sarajevski poštarni uslužbenci. Tekmovali bodo v glavnem, da bodo čim bolj izpolnjeni sklepi četrtega plenuma CO Enotnih sindikatov.

Pravilnik o invalidskih domovih je izdelala zvezna vlada. Po tem pravilniku bodo invalidski domovi ustanove ministrstva za narodno obrambo ali ustanove invalidske organizacije. Osrednji invalidski dom v Beogradu, delovali pa bodo tudi armadni invalidski domovi in domovi vojaških okrožij, ki bodo ustanovljeni po potrebi. Invalidska organizacija lahko ustanavlja svoje domove. Domovi so namenjeni za dosmrtno oskrbo invalidov prve, druge in tretje skupine, dalje za oskrbo invalidov, ki se šolajo ali za začasno oskrbo invalidov, ki se ambulantno zdravijo.

Lani so začeli graditi rečno pristanišče na Savi za potrebe tovarne "Zorka" v Šabcu. Pri tem delu je prišel inženir Popović na zamisel, da bi se poslužili starih nerabnih vlačilcev, tako da bi jim ne bilo treba betonirati pod vodo. Novi način betoniranja je proučila in odobrila glavna uprava za rečno plovbo v Beogradu.

Nov izum v Bonačevi tovarni v Ljubljani. V tej tovarni izdelujejo tudi železniške vozovnice, ki so jim doslej vtiskali črke na roko. Zdaj je pa udmarnik Jože Pavlič uredil stroj na strojno odtiskovanje, tako da se je proizvodnja dvignila za 200 odstotkov.

V Skoplju so odkupili več tobaka, kakor je bilo določeno po načrtu. Odkupna postaja je preselila odkupni načrt za 3%. Delovni kolektiv tobakne postaje v Titovem Velešu je oddal odkupni komisiji okrog 9.000 kilogramov tobaka in prejel zanj 1.122,285 dinarjev.

Zadnji mraz, kakršnan nastopi zelo redko v Dalmaciji, je povzročil veliko škodo vrtnarjem; zlasti je trpela cvetja, pa tudi druga zimsko zelenjava. Burja je bila tako močna, da je polomila precej sadnega drevja.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Braddock, Pa.—Dne 25. aprila se je smrtno ponesrečil Joseph Kosher, star 61 let, doma od Borovnice, član SNPJ in samostojnega društva Danice. Do nesreče je prišlo doma, ko se je na verandi naslonil na ograjo, ki se je zlomila, nakar je padel na pločnik tako nesrečno, da si je razbil glavo. Štiri ure pozneje je bil že mrtev. Tukaj zapuščena žena, sina in hčer, ki se nahajajo dve leti v sanatoriju, ter sestro Ano Copich, v starem kraju pa tri sestre.

NAŠA SKRBE ZA ZAOŠTALO MLADINO

Kup otrok je sedel pred hišo. Skakanje jih je prijetno utrudilo.

"Kaj bi?"
"Ugibajmo!"
In so ugibali uganke, ki so jih zvedeli v šoli, doma, ki so si jih izmislili sami.

Kdor je uganil, ga je pozdravil vršič, kdor ni uganil, je moral iz kroba za hišo.

Med njimi je sedel Lojzek. Bled, s ščetinastimi lasmi, ki so mu rastle globoko v čelo. Z vodeno modrimi očmi in na pol odprtimi usti je topo zrl na svoje tovariše.

Ni se smejal, ko so drugi reševali uganke. Ko je prišla nanj vrsta, je s kazalcem zavrtal v

široko potlačeni nos in naporno premišljeval:

"Luknjica pri luknjici pa vendar vodo drži."

???

Upri je svoj pogled v slamnato streho preko ceste in molčal. Otroci so se pomenljivo muzali, vedno glasneje so se posmehovali, končno pa je zadnelo:

"Ne ve, spet ne ve!"

"Ha, ha, ha! Že tretjič je moral za hišo!"

"Saj tudi v šoli nič ne zna!"

"Učiteljica pravi, da bo letos že drugič ostal v prvem razredu!"

Deček ni zajokal, le ustnice so mu zadrgetale, a vztrajal je v družbi.

Resnično, ni lahko življenje tega Lojzka, ki mu oče in mati popivata se pretepata, ki se je ves rahitičen nekako preživljal do devetega leta, ki ga še polipi v nosu ovirajo, da ne more dovolj hitro razvijati svojih misli. Težko je Lojzku, ker ga doma zastopajo, pretepa, zmerjajo; ki ga učiteljica pisa- no gleda, ker nič ne zna; najhuje pa mu je, ker tudi med tovariši nič ne velja. Še vesel mora biti, hvaležen in potrpežljiv, da ga sploh še trpijo med seboj.

Takih Lojzkov je mnogo in preveč po vsej domovini, tu več, tam manj, redek kraj je brez njih. Zrtve so težkih razmer, v katerih je doslej živelo naše ljudstvo.

Mali kmet in viničar nista mogla prodati vina in si kupiti hrane, pa ga je popila vsa družina — od dojenčka dalje, ki je dobil v usta v čunjo zavit mak, namočen v vinu ali žganju, preko predšolskih in šolskih otrok, ki so zajtrkovali le požirek vina, pa do odraslih mož in žena, ki so pili na veselje in žalost, zoper skrb in bolezen.

Mali kmet, kajžar, poljski in industrijski delavec, nižji zasebni in državni uslužbenec, vsa ta ogromna večina slovenskih žuljavih dlani in oguljenih sukenj, se ni nikdar mogla pošteno najesti, primerno obleči in živeti v dovolj prostornem in zdravem stanovanju. Zato je bila splošna razvojna raven naših otrok nizka, odpornost prav šibka in kjer so se k temu priključile še posledice prebolelih nalezljivih bolezni — škrlatinke, davice, tifusa, tuberkuloze, vnetja možganske mreže, možgan itd. — ter posledice zaradi nepovoljnih vzgojnih razmer v družini in izven nje, potem se ne čudimo, da več sto naših otrok vidno zaostaja v telesnem in duševnem razvoju in trpi zaradi raznih defektov.

Zadnja vojna je še poslabšala življenske pogoje ljudi in povečala število defektnih otrok. Splošno pomanjkanje osnovnih življenskih potrebščin, živčni pretresi, bolezni, ki so jih pretrpeli otroci brez zadostne zdravniške nege in brez zdravih po nemških in laških taboriščih, v izgnanstvu, v blokiranih dolenskih vaseh, med ofenzivami fašistov preko osvobodjenega ozemlja, so novejši činitelj zaostalosti in zanemarjenosti na ših otrok.

Naša ljudska oblast in vse množične organizacije organizirajo energično lečenje vseh ran in nedostatkov protiljudske predaprilske Jugoslavije in fašističnega divjanja nad našim delovnim ljudstvom. Toda spričo tako številnih nujnih potreb ni mogoče čez leto ali dve zadovoljiti vseh. Zato tudi vprašanje posebnega vzgajanja duševno zaostalih otrok doživlja komaj začetno fazo dokončne rešitve, ko bodo organizirane popolne pomožne šole s priključenimi domovi igre in dela za te otroke, kakor tudi posebni domovi za duševno zaostalo mladino od predšolske dobe dalje pa tja do poklicne vključitve v dnevno produkcijo.

Socialno zdravstveni odseki naših LO ter osnovne šole vodijo evidenco o vseh defektnih, zaostalih in zanemarnjenih otrocih na svojem področju.

LEARN TO DANCE \$1.50

Don't sit on the sidelines because you can't afford to learn how to dance. Now is your chance. Due to our low overhead, our rates are within the reach of all. You pay for lessons and not high expenses. Beginners or advanced, young or old, learn the Waltz, Fox Trot, Jitterbug, Rumba, Tango, Tap, etc. Weekly dance given for students only to learn to lead dance tomorrow.

WANTED
Fifty children, 3 years and up, also adults to be trained for radio and stage dancing. New classes, private lessons are now forming in tap, toe, ballet, aerobic and ballroom dancing. If they show talent for the art they will have the opportunity of performing on radio and stage. Dancing develops health, culture, character and poise—very often leads to money and success. Mothers, give your child this opportunity. Let us develop their talent. To derive full benefit from classes phone today.
Call EX 6212 for Appointment
JORDAN STUDIO, 5927 Euclid

Naše žene, agilne terenske obiskovalke in druge aktivistke AFŽ, vodijo zelo uspešno borbo zoper zanemarjanje in pri rejnikih, zasledujejo potek vzgajanja in izobraževanja otrok v šoli, način ravnanja z vajenci in maloletnimi delavci pri obrtnikih in v podjetjih.

Ministrstvo za prosveto skrbi da pridobi za poučevanje v posebnih šolah mlade učitelje prostovoljce, skrbi za izboljšanje pouka v že obstoječih pomožnih šolah za sodobne potrebe naše družbe; kot zasilna rešitev se odpirajo pomožni oddelki pri raznih osnovnih šolah, kjer je večje število duševno zaostalih otrok in ti oddelki nudijo otrokom vsr mogočo pomoč pri pouku ter so že mnogim začasno zaostalim učencem pomagali premostiti največje težave in jih uspešno vključiti v redno osnovno šolo. Težje, a še šolanja sposobne, manj nadarjene učence vzgajajo in izobražuje-

jo pomožne šole in oddelki dalje. Učno osebje teh šol požrtvovalno dela v sedanjih omejenih delovnih pogojih in z velikim upanjem pričakuje skorajšnjo ekonomsko okrepitev naše domovine, ko bodo lahko zrasli na novo tudi domovi za duševno zaostalo mladino, v katerih bo resnično mogoče doseči postavljene vzgojne in učne smotre.

Z dosledno in smotno organizacijo in požrtvovalnim delom vseh državljanov za uresničanje petletnega gospodarskega plana bomo še pred rokom mogli graditi nove domove tudi za duševno zaostalo mladino.

Toda čemu domovi? Ali šole ne zadoščajo?

Posebna vzgoja zahteva bolj urežene življenske in vzgojne pogoje, kot jih imajo prav duševno zaostali otroci doma; zahteva mnogo učil in ponazoril, ki jih zlasti pomožni oddelki pri osnovnih šolah še daljšo dobo ne bi mogli imeti; zahteva redno nadzorstvo po zdravniku specialistu, možnost zdravljenja živčnih in organskih okvar, ki so ozdravljive; zahteva ekonomično izrabo učnega osebja, ki je maloštevilno prav zaradi težkega dela s to mladino in so le redki poindci, ki se odločijo za specializacijo na tem delovnem področju; zahteva tudi ureditev potrebnih laboratorijev za vsestransko vežbanje ročnih spretnosti, delavnic za poklicno priučitev, ekonomijo v zavodu ter bližino industrije.

Iz teh domov bodo prihajale nove delovne moči v naše kmečke ko produktivne zadrage, v naše tovarne in delavnice, moči, ki doslej sploh niso bile upoštevane kot redni delavci in so propadale bot berači, kriminalci in prostitutke.

Izkušnje po svetu, zlasti v Sovjetski zvezi nas učijo, da dosega duševno zaostali delavci, ki so se pravilno vzgajali v

Veteranska družina na potu za Alasko. Gornja slika kaže vojnega veterana Chris J. Burrisa, njegovo ženo, hčerko Judith in psička "Buddy" ob priliki potovanja iz Baltimora, Md. v daljni Port Chilkoot, Alaska. Na sliki je tudi Edward Repetti iz Washingtona. Gornji so se podali na pot s parolo "Alaska ali pa uničenje" in sicer v zvezi s kolonizacijskim projektom za veterane.

pomožnih osnovnih in poklicnih šolah, — v fabriki ob tekočem traku, ob nekaterih avtomatskih strojih, pri enostavnejšem delu na polju, pri živinoreji, torej v številnih delovnih področjih, prav lepe rezultate.

Naša ljudska demokracija, ki hoče odpraviti vsakršno izkoriščanje človeka po človeku, a zna ceniti in nagraditi delovni uspeh vsakega poindca, bo dvignila tudi duševno zaostale na dostojno življensko raven, nudila jim bo možnost samostojnega preživljanja in razvijala z vzgojo in poukom, z delovnim procesom, z vključevanjem v množične organizacije v njih občutek človeškega dostojanstva in koristnosti.

M. P.

17. maja, sobota. — Društvo Geo. Washington št. 180 ABZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

18. maja, nedelja. — Slovenska Dobrodelna Zveza — program v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

23. maja, petek. — Društvo Sv. Katarine št. 29 ZSZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24. maja, sobota. — Plesna veselica društva Concordians št. 185 SNPJ v SND, na St. Clair Ave.

25. maja, nedelja. — SDZ Bowlers — prireditve v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

1. junija, nedelja. — Piknik društva "Soča" št. 26 SDZ na prostorih Doma zapadnih Slovencev na Denison Ave.

29. junija, nedelja. — Piknik pevskega društva "Zvon" na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

29. junija, nedelja. — Piknik društva Cleveland št. 126 SNPJ na SNPJ farmi.

6. julija, nedelja. — Piknik zbora "Zarja" na SNPJ farmi.

13. julija, nedelja. — Piknik krožka št. 3 Prog. Slovenk na prostorih Slov. društ. doma na Recher Ave.

5. oktobra, nedelja. — Igra in ples krožka št. 3 Prog. Slovevk v Slov. društ. domu na Recher Ave.

16. maja, petek. — 23rd Ward Democratic Club — ples v

avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

17. maja, sobota. — Društvo Geo. Washington št. 180 ABZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

18. maja, nedelja. — Slovenska Dobrodelna Zveza — program v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

23. maja, petek. — Društvo Sv. Katarine št. 29 ZSZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24. maja, sobota. — Plesna veselica društva Concordians št. 185 SNPJ v SND, na St. Clair Ave.

25. maja, nedelja. — SDZ Bowlers — prireditve v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

1. junija, nedelja. — Piknik društva "Soča" št. 26 SDZ na prostorih Doma zapadnih Slovencev na Denison Ave.

29. junija, nedelja. — Piknik pevskega društva "Zvon" na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

29. junija, nedelja. — Piknik društva Cleveland št. 126 SNPJ na SNPJ farmi.

6. julija, nedelja. — Piknik zbora "Zarja" na SNPJ farmi.

13. julija, nedelja. — Piknik krožka št. 3 Prog. Slovenk na prostorih Slov. društ. doma na Recher Ave.

5. oktobra, nedelja. — Igra in ples krožka št. 3 Prog. Slovevk v Slov. društ. domu na Recher Ave.

16. maja, petek. — 23rd Ward Democratic Club — ples v

avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

17. maja, sobota. — Društvo Geo. Washington št. 180 ABZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

18. maja, nedelja. — Slovenska Dobrodelna Zveza — program v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

23. maja, petek. — Društvo Sv. Katarine št. 29 ZSZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24. maja, sobota. — Plesna veselica društva Concordians št. 185 SNPJ v SND, na St. Clair Ave.

25. maja, nedelja. — SDZ Bowlers — prireditve v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

1. junija, nedelja. — Piknik društva "Soča" št. 26 SDZ na prostorih Doma zapadnih Slovencev na Denison Ave.

29. junija, nedelja. — Piknik pevskega društva "Zvon" na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

29. junija, nedelja. — Piknik društva Cleveland št. 126 SNPJ na SNPJ farmi.

6. julija, nedelja. — Piknik zbora "Zarja" na SNPJ farmi.

13. julija, nedelja. — Piknik krožka št. 3 Prog. Slovenk na prostorih Slov. društ. doma na Recher Ave.

5. oktobra, nedelja. — Igra in ples krožka št. 3 Prog. Slovevk v Slov. društ. domu na Recher Ave.

16. maja, petek. — 23rd Ward Democratic Club — ples v

avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

17. maja, sobota. — Društvo Geo. Washington št. 180 ABZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

18. maja, nedelja. — Slovenska Dobrodelna Zveza — program v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

23. maja, petek. — Društvo Sv. Katarine št. 29 ZSZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24. maja, sobota. — Plesna veselica društva Concordians št. 185 SNPJ v SND, na St. Clair Ave.

25. maja, nedelja. — SDZ Bowlers — prireditve v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

1. junija, nedelja. — Piknik društva "Soča" št. 26 SDZ na prostorih Doma zapadnih Slovencev na Denison Ave.

29. junija, nedelja. — Piknik pevskega društva "Zvon" na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

29. junija, nedelja. — Piknik društva Cleveland št. 126 SNPJ na SNPJ farmi.

6. julija, nedelja. — Piknik zbora "Zarja" na SNPJ farmi.

13. julija, nedelja. — Piknik krožka št. 3 Prog. Slovenk na prostorih Slov. društ. doma na Recher Ave.

5. oktobra, nedelja. — Igra in ples krožka št. 3 Prog. Slovevk v Slov. društ. domu na Recher Ave.

16. maja, petek. — 23rd Ward Democratic Club — ples v

avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

17. maja, sobota. — Društvo Geo. Washington št. 180 ABZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

18. maja, nedelja. — Slovenska Dobrodelna Zveza — program v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

23. maja, petek. — Društvo Sv. Katarine št. 29 ZSZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24. maja, sobota. — Plesna veselica društva Concordians št. 185 SNPJ v SND, na St. Clair Ave.

25. maja, nedelja. — SDZ Bowlers — prireditve v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.
V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE
28 milj od Los Angeles na Route 101

Cocktails - pivo - žganje

Izvrstna hrana

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM
IN ZNANCEM TER OBISKOVALCEM V
CALIFORNIJI, ZA OBISK

Lastnika:

Bill Sitter in Chas. Lusin

bivša Clevelandčana

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

Endicott 0718

SLOVENSKA

KUHARICA

NOVA KNJIGA S KUHINJSKIMI RECEPTI.

sestavljena po Ivanki Zakrajšek v New Yorku

JE NAPRODAJ V URADU

"ENAKOPRAVNOSTI"

CENA KNJIGE \$5

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSESE

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

Do prihodnjih občinskih volitev bi morali jamniški občinski odborniki delovati dalje v novi, veliki občini, toda kakor en mož so vsi odborniki z županom Dvornikom vred odložili funkcije in se niso hoteli za nič več brigati, kar koli je smrdelo po občini. Vtis, ki ga je napravila kmečka zaščita, je bil mahoma pozabljen in župnik Virej je moral spet doma preživljati svoje dolgočasne popoldneve, ker mu ni kazalo nikamor hoditi. In da bi bili zmeda in ljudska jeza še večji, je nekega dne po Jamnici planila vest:

"Permanovnega Ahaca so gnali žandarji..."

Osmo poglavje

Munkinji se je spet bližal njen čas. V petnajstih letih je rodila že šest otrok in zdaj je bil sedmi na potu. Otroci in trpljenje na gruntu sta jo pošteno zdelali; tako da je bilo v njeni drobni, suhljati postavi komaj spoznati nekdanjo lepo in pično Munkovo Mojčko. Bilo ji je šele nekaj šez trideset let, videti pa je bila, kakor da jih ima že čez štirideset. Bilo je pravo čudo, Mojčka je bila drobna in nežna — njeni otroci pa so bili nenačelno močni in razviti. Kadar so jo ljudje videli sredi njenih otrok, samih debeloglavcev in močnih kostežev, so se nehoti zamislili, kje se je neki vzletel ta krepki rod. Zdelo se je, da je podobna klobčiču na kolovratu, ki se neprenehoma odvija, iz katerega nastajajo novi, prénarjeni klobčiči, večji od same matice, ki odvija, dokler je docela ne zmanjka.

Bila je pravo nasprotje svoje vsakijne, nekdanje Bunkinje. Ta je rodila še enkrat toliko otrok kakor ona, a bila je še vedno čvrsta ženska, v kateri materinstvo še ni bilo izčrpano. Drugače je njeno življenje teklo brez kakih posebnih ovir. Svojega moža je ljubila in mu je bila še vedno vdana kakor takrat, ko sta se spoznala za križem ob cesti. Njen takratni ožen je z leti polegel v rahločutno vdanost, ki je ni nehala opajati in ji je vse življenske težave blažila ter spreminjala v neogibno poslanstvo usode, kateri se je bilo treba pokoriti.

Nesreče svojega brata Bunka ni prenesla lahko, čeravno ni tega nikomur pokazala. V njenem skritem življenju je bilo polno starega ponosa Munkov in Bunkov. Ko je propadel brat, je skušala nadaljevati poslanstvo svojega rodu na zemlji pod goro s tem, da se je še trdnje oklenila družine in se še močneje posvetila molitvi. Bratu Bunku in njegovi veliki družini je pomagala, kakor je vedela in znala. Cesar iz strahu pred možem ni smela storiti očitno, je delala skrito. Ljudje so vedeli, da pri Munku in bilo peke kruha, od katere bi vsaj pol hleba ne šlo k Pernjakovi bajti. Očetu in materi, ki sta še vedno živela, je stregla, kolikor je mogla, ter tako skušala starima olajšati njune tegobe. Neprenehoma se je tudi trudila, da bi se poglabile zveze s sinom Ladejem in postale takšne, kakršne so bile včasih, ko se še niso spriji zaradi grunta. Blažila je politična nasprotstva med njim in med hišo s svojo nežno nepristranostjo in, ko ji je uspelo, da je Ladej spet začel prihajati v hišo, je bila vsa srečna.

Že pri šestem porodu ji je šla trda za življenje; priti je moral zdravnik, da ji je rešil življenje. Takrat ji je bil zabičil, naj se v bodoče varuje otrok, ako

hoče še živeti. Potem so minula tri leta brez otrok, toda četrto leto je spet prišlo nadnjo. Brž ko je stvar razodela možu, jo je pričel naganjati k zdravniku, spominjajoč jo na njegove nekdane besede. Med njima je prišlo zaradi tega celo do prepira, toda Munkinja se za kaj takega ni mogla odločiti. Vsa njena materinska čud se ji je uprla, da bi si siloma dala vzeti plod. Prevzeta od svojega prirodnega poslanstva nikakor ni mogla verjeti, da bi njena naloga morala biti zvezana s smrtjo. Prav tako močno kakor svoje poslanstvo pa je ljubila tudi življenje.

V svoji razdvojenosti se je zatekla k župniku Vireju po nasvet, a mu je takoj tudi razodela, za kaj se je odločila. Pri nje mu je iskala le duševnega miru. Virej je bil v zadregi; z ene strani mu je odločnost Munkinje ugajala. Bela kuga, je imenoval odpravljanje plodu in proti kateremu se ni nehal boriti z lece, je že tako začela okuževati tudi njegovo faro in, če bi ji podlegla, zdaj tudi take matere, kakor je bila Munkinja, bi bilo to konec vsega. Z druge strani mu je sicer pamet narekovala, da njegovo stališče ni pravilno in da bi ji moral povedati to, kar ji je dejal že zdravnik. Toda namen zakona mu je branil izreči odločne besede. Če bi potegnil z zdravnikom, bi morda Munkinjo prepričal, da je to potrebno. A tega poguma ni imel, zato ji je rajši govoril o božji previdnosti in ji priporočal molitev, trdeč, da tudi zdravnik vsega ne vedo. To mu je bilo tem lažje, ker je videl, da se kmetica tega sama najbolj boji.

Njena ura se je približala sredi pšenične žetve. Munkinja se je že od zore mučila v kamri, da bi spravila na svet sedmega Munka. Vsakokrat, kadar so bolečine popustile in se je spet za vedela, je zagledala pred seboj veliko, svetlo okno, skozi katero je v kamro svetil lep, sončen dan. Sredi te svetlobe se je v sončnem svitu zibalo vejvje stare jablane, ki je rastla ob

hišnem zidu. Spomladi je drevo lepo odcvetelo in sedaj je med listjem viselo vse polno že debelih sadežev, ki so se pričeli že na lahko rdečiti. To staro drevo je pri Munku najprej dozorelo. (Dalje prihodnjič)

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Miners Mills, Pa. — Dne 21. aprila je naglo umrl John Kogoj, star 56 let, doma iz Podbrda, Slovenija, član in predsednik društva št. 432 SNPJ, kakor tudi tajnik vzhodne pennsylvanske federacije jednote, v kateri se je udeleževal. Tukaj zapuščala žena, dve hčeri in tri sinove, ki so bili vsi v vojaški službi.

Moon Run, Pa. — Po dolgi bolezni je umrl George Osvald, star 70 let, doma iz Novega kotarja, občina Draga pri Kočevju, član SNPJ in tukajšnjega samostojnega društva. Živel je v West Parku (McKeesrocku). Zapuščala žena, štiri sinove in dve hčeri.

Canton, O. — Anton Hvala iz starega kraja bi rad izvedel za svojega brata Josepha Hvala, doma iz Reke pri Cerknem, Primorsko. Ako kdo ve zanj ali za kakakega člana njegove družine, naj piše na naslov: Peter Chufar, 1037 Rowland Ave., N. E., Canton, Ohio.

Waukegan, Ill. — Tony Kancilja ml., veteran zadnje svetovne vojne, je bil izvoljen za direktorja tukajšnjega Slovenskega hranilnega in posojilnega društva za tri leta.

OBRAVNAVA PROTI DIREKTORJEM NEMŠKE FARBEN INDUSTRIJE

NUERNBERG, 3. maja — Danes se je pričela obravnava za vojne zločine proti 24 direktorjem znane nemške I. G. Farben industrije.

Zavezniška obtožba dolži direktorje, da so pripravljali agresivno vojno, pomagali pri zasluževanju milijonov tujih delavcev in sodelovali pri ropu v državah, ki so se nahajale pod nacistično okupacijo.

ALEMAN GOVORI PRED ZBORNICO ZN

NEW YORK, 3. maja. — Mehikanski predsednik Miguel Aleman je danes pred zbornico Združenih narodov izjavil, da je sodelovanje med narodi edina pot, ako se hoče človeštvo izogniti novi vojni, katera bi prinesla pogin sedanji obliki civilizacije.

V Slavini je umrl dr. Franc Šabec

V ponedeljek sem prejel od svojega nečaka Jožeta Šabca iz Slavine pri Postojni pismo, v katerem mi naznanja smrt mojega brata, zdravnika dr. Frana Šabca, ki je umrl dne 12. aprila t. l. v Slavini, svojem rojstnem kraju, kamor se je zatekel med strašno svetovno viro z Vrhniko.

Dr. Fran Sabec

Ker je tu mnogo mojih ožjih rojakov kakor tudi Vrhničanov ki so pokojnika dobro poznali kot zdravnika na Vrhniku, naj objavim v izčrplju nečakovo pismo:

Dragi stric!

V zadnjem pismu sem Ti omenil, da je stric France resno bolan, zdaj pa prihajam z žalostno vestjo, da je v soboto, 12. aprila — umrl.

Kakor Ti je znano, je pred leti prebolel na Vrhniku hudo pljučnico, ki pa mu je zapustila azmo (naduho), ki je stopnjevala delovala ter posebno pritiskala na srce. Po preseletvi z Vrhniko v Slavino mu je tu zelo ugajalo in mu je bilo žal, da se ni preselil vsaj nekaj let poprej. Radi ostrega zraka in hude zime pa se mu je stanje poslabšalo, tako da je bil prikovan vso zimo na stanovanje in si je zelo želel bližajoče se pomladi, katere pa žal ne more uživati.

Pred štirinajstimi dnevi je kot velik ljubitelj narave in vrta šel z menoj na vrt, kjer sva delala načrte za letošnje delo na vrtu. Odredil je, naj vrtnice ne obrezujem, češ, da bo to delo opravil on, ker ga to zelo veseli. Žal, da je to delo ostalo meni.

Doma je po navadi, Napočila je pomlad in po dolgi ter hudi zimi, kateri je sledilo dolgotrajno deževje, imamo zdaj krasno vreme, vsled česar je

zaživelo novo življenje in delo na polju.

Pozdrav od vseh vsem!

Jože.

Pokojni dr. Fran Šabec je po končanih medicinskih študijah nastopil službo sekundarija v ljubljanski splošni bolnici, nakar je po dveh letih odšel na Vrhniko, kjer je bil zdravnik do druge svetovne vojne, ko je zaradi homatij prišel v svoj domači kraj Slavino, kjer je ordiniral v domači hiši. Za časa balkanske vojne proti Turkom je odšel kot zavezanec Slovan prostovoljno k bratom Bolgarom, kjer je lečil bolgarske in srbske ranjence v Plevni in Varni pri Črnom morju. — Za časa prve svetovne vojne ga je avstrijska vlada kot rezervnega častnika poklicala v vojni službo, kjer je kot štabni zdravnik-stotnik lečil ranjence na soški fronti, potem pa vodil vojaški lazaret na Vrhniku, kamor so prihajali ranjenci s soške fronte.

Pokojnik je bil vesel družabnik in dober pevec, član ljubljanske Glasbene matice, vrli narodnjak, starosta vrhniškega Sokola in blag človek, ki je zastopal lečil vrhniške in okoliške siromake. Bil je intimen

Zemljišča

GOSTILNA.

Z D 5 LICENCO restavracija, gasolinska postaja, 22 kabin; "showers" in stranišča, se prodaja. Nahaja se v slovenski naselbini, na najboljšem vogalu glavne ceste Route 20 v North Madison, O. Pišite na ANCHOR INN, Box 85, ali pokličite Madison 2573.

POZOR, MESARJI IN TRGOVCI

Zaradi bolezni želi lastnik prodati mesnico in grocerijo s poslopijem; zidano z opeko; poleg sta dva majhna stanovanja za malo družino. Vse pripravno in v najboljšem stanju. Sedanji dohodki so jamčeni na \$2.000 tedensko in več. To je eden najboljših prostorov za podjetnega Slovence. Cena je \$32.000. Proda se na lahka odplačila lastniku ali potom banečnim pokojem. Za vsa nadaljna pojasnila pokličite vsak čas.

MR. JELARČIČ DI 1046

Dober nakup in investicija Poslojpe s trgovskimi lokali in stanovanji, na prometnem križpotu na St. Clair Ave. Letni dohodek znaša \$5.400 in edine stroške imate z davki — \$459. letno in zavarovalnica. Cena \$38.500. SAM SCHULTZ — GA 2550

Razno

1938 LINCOLN ZEPHYR AVTO naprodaj za \$250. KE 4383 — ob večerih pokličite RE 0551.

DELO NA FARMI

Išče se delavca za delo na farmi; dobro stanovanje, hrana in dobra plača po dogovoru. Zglasite se med 3.30 in 4.30 popoldne na HABAT'S SERVICE STATION 18027 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio

HIŠA NAPRODAJ

Dvojna hiša na 5600 in 5611 Prosser Ave. se prodaja s 6 sob spodaj in 4 zgoraj na vsaki strani, 4 garaže; lota 80x135. Lastnik mora prodati. Zglasite se na omenjenemu naslovu.

DELO ZA STREŽAJKE

Za polni ali delni čas. Tudi za pomoč v kuhinji. Zglasite se osebno v

SORN'S RESTAURANT 6036 St. Clair Ave.

Odbor. podr. št. 14

Slovenske ženske

zveze

za leto 1947:

Frances Rupert, častna predsednica, Jennie Puncot, predsednica, Antonia Svetek, podpredsednica, Mary Unetič, 922 E. 209 St., tajnica, Antonia Sterlekar, blagajničarka, Mary Štrukel, zapisničarka. — Nadzorni odbor: Frances Globokar, pred., Frances Grčman, Agata Zajc.

Seje se vršijo vsak prvi torek v mesecu v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave, ob 8. uri.

osebni prijatelj pisatelja Iva Cankarja kakor tudi našega clevelandskega zdravnika dr. Kerna ter velik demokrat, ki se je tikal z vsemi vrhniškimi fanti-čolnarji. Naj mu bo rahla domača gruda in ohranjen mu bodi blag spomin!

Anton Sabec, urednik "Glasa" SDZ.

Posluga

STREHE IN HIŠE POPRAVIMO Prvo vrstno delo in najboljši material. Napravimo nove ali popravimo stare strehe. Pokličite nas za brezplačni pregled.

MA 5590 Fidelity Const. Co., Erie Bldg.

SEDAJ JE ČAS PRENOVITI VAŠ DOM: napraviti podstrešja, popraviti žlebove in strehe ter druga popravila. Nobenega predplačila. Za 3 do 7 let za odplačevanje. Za podatke in informacije pokličite JOHNSON BUILDERS 13432 St. Clair Ave., GL 8431-8432

ASFALTNI DOVOZI ZA PRVOVRSTNO DELO Z ASFALTOM POKLIČITE YE 5164

Weaver Asphalt Paving Co. 2333 GRANDVIEW

Cementni in asfaltni dovozi — Hodniki; Ready Mix Concrete Slag Drives. Izvršimo vsa zidarska dela; jamčeno delo in prosti proračuni. RA 9472 — YE 7060.

POPRAVIMO STREHE IN ŽLEBOVE Točna postrežba. ME 2714

BARVANJE HIŠ Umetniško dekoriranje znotraj. Uniški delavci. Perrin Decorating Co. — OR 3652

Za prvo vrstno umivanje sten, papiranje in čiščenje stenskega papirja ter za barvanje, znotraj, po zmernih cenah, pokličite nas. Prosti proračuni. — Craft Decorators — EN 5329.

Merjenje in cementna dela Koplamo in spozidamo pod starimi hišami. DINATO CONSTRUCTION CE 8025 — WA 2281

Cementirani ali asfaltni dovozi. Cene zmerno. Na odplačila 18 mesecev. Pokličite EV 4300.

Popravimo stare strehe, žlebove in izvršimo vsa kleparska dela. Prosti proračuni. Lindale Roofing & Heating Co. WO 6721 — ob večerih: AT 9155.

Splošno stavbinsko delo in prenovljenje; lahko komercialno, industrijsko in stanovanjsko delo. — MU 8236.

MIZARSKO in splošno kontraktorsko delo. Prenovimo domove in trgovske prostore. Lahka odplačila — prosti proračuni RA 5634.

PAPIRAMO in barvamo znotraj. Prvo vrstno delo in zmerno cene. EX 1651.

Green Beverage

256 E. 156 Street

med Greewood in Corsica Ave.

IMAMO 25 RAZLIČNIH VRST PIVE KAKOR TUDI RAZLIČNA VINA IN LIKERJE

ANTON IN PAULINE JANŠA Pripeljemo tudi na dom POKLIČITE KE 2570

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Nar. Domu,

6419 St. Clair Ave.

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje; vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema tudi zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

Dela za moške

Moški z avtom za razvažanje; delni čas. Euclid Cleaners, 14016 Lake Shore Blvd., KE 4383.

Težaki

Dobra plača od ure in nadurno delo. Stalno delo; prijetne delovne razmere.

Adressograph-Multigraph 1200 BABBITT RD.

LIVARJI

za pre-mold oddelek Samo izurjeni Dobra plača od ure in bonus Mohawk Foundries, Inc. 4758 Warner Rd.

DELO DOBI MOŠKI ZA ČIŠČENJE GOSTILNIŠKIH PROSTOROV. Dvakrat na teden Za podrobnosti se zglasite na 6220 St. Clair Ave.

Punch Press operatorji IZURJENI za 3. šift dobijo tudi "incentive" plačo Stalno delo GEOMETRIC STAMPING COMPANY 1111 E. 200 St.

Posluga

Zidarsko delo. Točna in izurjena postrežba; delamo stopnjice, kleti in garaže. Pokličite kadarkoli. — SK 8255.

Bivši vojak sčisti preproge v vašem domu. Zmerno cene. Točna in izurjena postrežba. Prosti proračuni. WA 4245 — ob večerih HE 0381.

DIMNIKE

popravimo, prenovimo in popravimo škrlinate strehe

KILMER-SMITH AT 4819

PREPROGE sčistimo na vaših podih. Jamčeno in zavarovano delo; 3-dnevna posluga. — EAST END CARPET CLEANING CO., 4313-19 Payne Ave., HE 0967.

SPLOŠNA popravila na domovih. Popravimo strehe in žlebove ter naredimo dove STAN RATKOWSKI — WO 2123.

Iz tovarne do vas — Prihranite 50% na vsemu pohištvo. Tudi nanovo tapetiramo in popravimo pohištvo. Damo \$25 popusta za staro pohištvo. Mordus Furniture, 7020 St. Clair Ave.

Dovolite, da vam sčistimo vašo okna, stene in stenski papir. Prehitite pomladanski naval. — Bragg Janitor Service Co. — EX 3474.

Ekspertno odstranjevanje papirja. Točna postrežba. Moderna oprema. — HE 6757 — HE 2781.

GRAZIANO CONSTRUCTION Hodnike in dovoze in vsakovrstna cementna dela popravimo in nanovo naredimo. Posebnost so barvane teraze. ON 0159.

IZVRŠIMO VSAKOVRSNA POPRAVILA IN MIZARSKA DELA Anderson — SW 7565

SPLOŠNI KONTRAKTOR — Zidamo podstavke, kleti, dovoze in izvršimo vsakovrstna cementna dela. — JIM RUGIERO, KE 5813.

Scandia Window Cleaning Co. SNAŽENJE OKEN Umivanje sten in čiščenje stenskega papirja, trgovin in uradov. Prosti proračuni. CE 2502 — S. Horvath

Za najboljšo delo v barvanju znotraj z "pristnim Eagle Lead in oljem," pokličite R. R. HILL, Uniški kontraktor, OR 2295.

Marinski veterani izvršijo dobro! Barvanje s Kemtone ter čiščenje stenskega papirja. Določite si dan takoj! Prosti proračuni. — EV 2596.

CITY WIDE CARPET CLEANING COMPANY Ekspertno čiščenje preprog in tapetiranega pohištva na vašem domu. Popolno Prosti jamstvo EX 3289 proračuni OB VEČERIH: RA 5435

Pridemo iskati in nazaj pripeljemo

SPLOŠNO KONTRAKTNO DELO MODERNIZIRANJE SIDING STREHE MONTERSKO ŽLEBOVI Točna in prvo vrstna postrežba MILES CONSTRUCTION COMPANY 712 LAKEVIEW RD. LI 2770 — EX 0760

Dela za ženske

Stenografka izurjena — nekaj knjigovodstva. Stalno delo. Plača od ure. — FL 8010.

Stenografka. Splošno pisarniško delo; mora biti vešč "shorthand"; dobra plača in delovne razmere. — ROTBARTS, 515 Euclid.

Strojepiska. Prednost ima izurjeno dekle, toda izkušnja ni potrebna; za mednarodni oddelek. Izvrstna prilika za napredek. Dobra plača poleg bonusa. Ferro Enamel Corp., MI 8580 — Line 257.

LEPOTIČARKA. Izvrstna "permanent waver" in "fingerwaver." Tedenska plača. — IV 7629.

DELAVKE

ZA ČISTILNICO OBLEK Morajo biti izurjene. Dobra plača in uniforme. POKLIČITE MRS. HEDKE CARTER HOTEL — PR 7200

Hišna opravila za ženske med 20 in 35 letom; prijazen dom za ono, ki želi stalno delo; mora imeti rada otroke. Zasebna soba in kopalnica. Tedenska plača. WA 4770.

Strojepiska izurjena, da bi se izučila na "dictaphone"; plača od ure. Columbia Electric Mfg. Co., 4519 Hamilton Ave., EN 8060.

Splošno pisarniško delo. Nekaj "shorthand" in strojepisje ter blagajniško delo. Prijetna okolica. Tedenska plača. Fabric Cent, vokal E. 14 St. in Euclid Ave.

Kuharica in hišna. Ni pranja; izurjena in v pripravi; izvrstna plača, lastna soba in kopalnica na 2. nadst. Poleg katoliške cerkve. — FA 0823.

Knjigovodkinja — Stenografka. Eno dekle v pisarni; izvrstna prilika za napredek. Tedenska plača. 5 1/2 dni tedensko. Wise Lock Co., 2730 Grand Ave., Buckeye pošta. Za intervju pokličite CE 2060.

Splošno delo v perilnici.

Plača od ure Prijetne delovne razmere

Brookside Laundry 4408 DENISON AVE.

STENOGRAFKA prijazne zunanosti in zmorna nastopiti pred javnostjo, za delo v Fire & Marine Insurance Co. Service uradu. Mora biti vešč tipkanja in "shorthand." Dolgo obstoječa firma. Prijetno delo, 5 dni v tednu. Tedenska plača in izvrstna prilika za napredovanje. 1506 Williamson Bldg. — MA 5651

DVOJICA srednjih let ali oženjen veterani dobi službo v poletnem letovišču v bližini, v zameno za sobo in hrano. Tudi majhna plača. Mora biti zmogen splošnega dela; stalno delo skozi celo leto. Pokličite EX 6212.

MIDDLE-AGED COUPLE or married veteran to work in a nearby summer resort in exchange for room and board. Small salary given. Must be an all-around man. Steady work all year. Call EX 6212.

JR. STENOGRAFKA — Splošno pisarniško delo; 5 dni tedensko. Stalno delo. Prilika za napredovanje. Tedenska plača. — HANNA BLDG., CH 7210.

KUCHARICA

za majhno družino, ki želi izurjeno kuharico. Ima povprečno število družabnih obiskov. Zaposlena je tudi druga pomoč in zahteva se najbolj izurjeno kuharico. Dobra plača. — FA 8845.

POMOČNICE ZA URADNIŠKI LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angleščine. Samo čedne, snažne in vešč žene v starosti 20 do 39 let se naj prijavijo.

DOBRA PLAČA Dobi se obede in uniforme.

Zglasite se pri THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Soba 901 700 Prospect Ave.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"